

Obelisk in het stadsbos

© Stadtarchiv Bocholt

In 1936 richtten Oostenrijkse SA-legionairs van het zogenaamde Oostenrijkse legioen in het hulporganisatiekamp Bocholt met de hulp van plaatselijke ambachtslieden een gedenkteken op voor hun gesneuvelde kameraden uit Oostenrijk.

De inscriptie op de voet van het monument luidde: "Onze dode kameraden uit de vrijheidsstrijd van Oostenrijk in juli 1934".

Deze leden van de Oostenrijkse SA waren omgekomen bij de mislukte staatsgreep tegen de autoritaire regering in Wenen op 25 juli 1934. De achtergrond hiervan was de zogenaamde juli-coup, waarbij Oostenrijkse nationaalsocialisten probeerden de macht in Oostenrijk over te nemen en onder andere de toenmalige bondskanselier Engelbert Dollfuß vermoordden. De coup poging werd echter neergeslagen.

Een monument wordt een gedenkteken

Het monument zelf was een stenen obelisk. Een adelaar met uitgestrekte vleugels troonde op de top. Aan de voet van het monument bevonden zich een hakenkruis in een krans van eikenhout en een gedenkplaat als symbolen van de nationaalsocialistische ideologie. Na de Tweede Wereldoorlog werden deze symbolen inderhaast verwijderd. Vandaag de dag staan de overblijfselen van het monument als een gedenkteken in het kreupelhout van het voormalige kampterrein en vormen een laatste, waarschuwende getuigenis van de nationaalsocialistische tirannie in Bocholt.

© Stadtarchiv Bocholt

Het Oostenrijks legioen in Bocholt

Toen de NSDAP in Oostenrijk werd verboden in juni 1933, vluchtten duizenden Oostenrijkse aanhangers van de partij naar Duitsland. Daar werden ze eerst ondergebracht in het zogenaamde Oostenrijkse Legioen in Beieren en later verdeeld over kampen in het Duitse Rijk.

Eén van deze zogenaamde opvangkampen werd opgezet in Bocholt. Vanaf het voorjaar van 1935 werden de Oostenrijkers hier militair getraind en ideologisch geïndoctrineerd.

De bereidheid van de Oostenrijkse legionairs om geweld te gebruiken werd al snel duidelijk. Tot hun wreedheden behoorden een aanval op een evenement georganiseerd door de Katholieke Arbeidersbeweging (KAB) in Rhede, de vernieling van het Kolping-monument in de Sint-Joriskerk in Bocholt en aanvallen op Joodse burgers.

Na de "Accessie" van Oostenrijk aan het Duitse Rijk in maart 1938, keerden veel van de mannen terug naar hun vaderland. Vanaf de herfst van 1939 werd het kampterrein het krijgsgevangenkamp Stalag (Stammlager) VI F voor duizenden soldaten.

Bronnen en naslagwerken over dit onderwerp:

Bocholter Quellen und Beiträge, 14e deel, Geschichte des Bocholter Stadtwaldlagers, Stad Bocholt, Bocholt, 2015.

Marius Lange: **"Stellt die Pfaffen an die Wand!" - Die Österreichische Legion im Münsterland 1935-1938**", Aschendorff Verlag, Münster, 2022

Hans-Walter Schmuhl (red.): **Bocholt in de 20e eeuw: Een stad op nieuwe wegen**, Bocholt, 2022

Marius Lange: **An uncomfortable legacy - The July Putsch Memorial of the Austrian Legion erected in 1936 in Bocholt's city forest**, in: Unser Bocholt 71 (2020), Issue 1

Neem contact met ons op

Oliver Brenn

Kultur und Archiv

Kultur und Bildung

[Stuur e-mail](#)

[+49 2871 953-2174](tel:+4928719532174)